

128963 - مال به دست آمده از طریق بخت آزمایی

سوال

پولی که شخص از طریق آن چه بخت آزمایی می نامند و توسط برخی بانکها برگزار می شود به دست آورده حلال است یا حرام؟

پاسخ مفصل

اموالی که از طریق مَبِيسِر یعنی همان قمار که آن را بخت آزمایی می نامند و بر اساس شانس و مانند آن به دست می آید از راه غیر شرعی حاصل شده بنابراین حلال نیست. الله جل و علا می فرماید:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ [مائده: ۹۰]

(ای کسانی که ایمان آورده اید شراب و قمار و بت ها و تیرهای قرعه پلیدند [و] از کار شیطانند پس از آن ها دوری گزینید باشد که رستگار شوید).

میسر همان قمار است و هر چه از طریق برنده شدن در هر بازی یا کاری که باشد به دست آید همان میسر یعنی قمار است، بنابراین شایسته مسلمان نیست که در این مورد سهل انگاری کند بلکه آن مالی حلال است که از راه حلال به دست آید از جمله خرید و فروش شرعی یا هدیه گرفتن شرعی یا قرض شرعی یا از طریق کرایه دادن درست شرعی و دیگر روش ها و روش های حلال کسب درآمد که در شرع مشخص است.

اما آن چه به قمار - با انواع مختلف آن - مربوط است، برای مسلمان شایسته نیست که آن را بگیرد و بدهد بلکه واجب است از این کسب درآمد از طریق قمار یا خرید و فروش حرام مانند خرید و فروش مشروب و دخانیات و مانند آن برحذر باشد زیرا این ها از جمله چیزهایی است که برای مسلمان حلال نیست و بلکه باید از آن دوری گزیند و امیدش به روزی ای باشد که نزد پروردگار است و از مجازات او بترسد. الله سبحانه و تعالی می فرماید:

﴿ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا (۲) وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ﴾ [طلاق: ۲، ۳]

(و هر کس تقوای الله را پیشه سازد برایش راه برون رفتی قرار می دهد (۲) و او را از جایی که در شمار نمی آورده روزی می دهد).

و بنده اگر چیزی را برای الله ترک گوید الله بهتر از آن را در عوض به وی عطا می کند، زیرا اوست که می فرماید:

﴿ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴾ [طلاق: ۴]

(و هر کس از الله پروا دارد برای او در کارش تسهیلی فراهم سازد).

شيخ عبدالعزيز بن باز رحمه الله

(فتاوى نور على الدرب: ٣ / ١٤٨٣)